

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА
ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ РАДНИХ СПОРОВА
REPUBLIC AGENCY
FOR PEACEFUL SETTLEMENT OF LABOUR DISPUTES

Социјално-економском савету Републике Србије

ИНФОРМАЦИЈА

**у вези са подацима о којима се воде евиденције и
другим питањима од значаја за поступке мирног
решавања радних спорова за 2022. годину**

Београд, септембар 2023. године

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА
ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ РАДНИХ СПОРОВА
REPUBLIC AGENCY
FOR PEACEFUL SETTLEMENT OF LABOUR DISPUTES

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова у складу са чланом 54. став 3. Закона о мирном решавању радних спорова („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 104/09 и 50/18) припремила је и доставља Социјално-економском савету Републике Србије обавештења у вези са подацима о којима води евиденције и обавештења о другим питањима од значаја за поступке мирног решавања радних спорова за 2022. годину. Овај документ се припрема и доставља на захтев Сталног радног тела за колективно преговарање и мирно решавање радних спорова.

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова, на основу Закона о мирном решавању радних спорова, обавља стручне послове који се односе на: мирно решавање колективних и индивидуалних спорова; избор миритеља и арбитра; вођење Именика миритеља и арбитра; стручно усавршавање миритеља и арбитра; одлучивање о изузећу миритеља и арбитра; евиденцију о индивидуалним и колективним радним споровима; друге послове одређене законом. Републичка агенција за мирно решавање радних спорова је посебна организација у систему државне управе Републике Србије.

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова у 2022. години обављала је све послове из своје надлежности, а у овом документу навешћемо најзначајније.

Агенција је предузела низ активности како би јавности приближила свој рад и деловање и подигла свест о потреби да се радни спорови решавају вансудским путем.

У току 2022. године настављена је реализација кампања на друштвеним мрежама путем којих су грађани обавештавани о надлежностима Агенције, начину на који се води поступак, роковима као и предностима које покретање и вођење поступка пред Агенцијом има у односу на судски поступак. Истовремено Агенција је путем медијских објава, наступа, текстова за штампу и кроз припрему промотивног материјала радила на повећању видљивости института мирног решавања радних спорова.

Републичка Агенција за мирно решавање радних спорова наставила је рад на модернизацији и јачању информатичко-техничких капацитета. Путем **интернет презентације Агенције**, која је доступна на домену www.ramrrs.gov.rs, омогућено је да стране у спору, поред праћења тока поступка, сада могу покренути поступак електронски попуњавањем форме на сајту. На овај начин штеди се време и повећава ефикасност а све у циљу квалитетнијег пружања услуга грађанима и привреди. Уз интеграцију **апликације - информационог система за праћење и администрирање радних спорова** са сајтом Агенције креирано је једно заокружено технолошко решење које омогућава да се радни спорови који су покренути пред Агенцијом воде ефективно и да су транспарентни за све стране у спору. Корисницима услуга Агенције омогућено је да кроз форме на сајту попуне **Анкету** о задовољству пруженим услугама и да изнесу **Предлоге и сугестије** за унапређење рада.

У оквиру пројекта „**Заједнички подухвати социјалних партнера за повећање видљивости института мирног решавања радних спорова**“ у партнерству са **Савезом самосталних синдиката Србије**, УГС „**Независност**“ и **Унијом послодаваца Србије**, који је финансиран од стране Међународног центра „Олоф Палме“, а који спроводи Иницијатива за развој и сарадњу (ИРС) одржане су радионице 15. априла у Панчеву, 23. маја у Зрењанину, 27. маја у Врању и 31. маја у Новом Пазару, док су резултати пројекта представљени на Завршној конференцији у Београду.

Презентацију рада Агенције и института мирног решавања радних спорова на поменутиим скуповима одржао је директор Агенције, а симулације поступка присутним представницима синдиката и послодавцима одржали су миритељи и арбитражи, док су

представници социјалних партнера присутнима представљали своја искуства. Учесници су имали прилику да погледају специјално снимљен видео **Курс о мирном решавању радних спорова** и да се упознају са предностима коришћења овог института и праксом Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

Радионице у Панчеву, Зрењанину, Врању и Новом Пазару

На завршној конференцији под називом „**Размена примера добре праксе о методама мирног решавања радних спорова**“, која је одржана 08. јула 2022. године у Београду, у Палати Србија, представљени су резултати поменутог пројекта. На конференцији су говорили и представници Иницијативе за развој и сарадњу, Међународног „Олоф Палме“ Центра, УГС Независност, Савеза самосталних синдиката Србије као и Уније послодаваца Србије. Овој конференцији су присуствовали и гости из Италије, Шпаније и Албаније у организацији СОЛИДАР мреже и у оквиру пројекта „**Остваривање социјалне Европе за све**“ и том приликом су могли да упознају примере добре праксе и сазнају нешто више о нормативном оквиру Републике Србије, а све у циљу јачања социјалног дијалога и заштите социјално-економских права грађана.

У оквиру ове сарадње, за миритеље и арбитре и социјалне partnere, организовано је представљање **модела решавања радних спорова у Шведској** 07. марта 2022. године. О шведском моделу мирног решавања радних спорова говорио је Јохан Шмидт (Johan Schmidt), шеф европског тима Међународног центра Улоф Палме (Head of team Europe, Olof Palme International Center).

Завршна конференција са социјалним партнерима

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова донела је **Програм посебног стручног усавршавања миритеља и арбитра** за 2022. годину. У складу са Програмом реализоване су две интерактивне обуке миритеља и арбитра, од којих једна у првој половини године, а друга крајем 2022. године. Поред наведених обука, Агенција је у сарадњи са партнерима, Међународном организацијом рада (МОП), репрезентативним синдикатима и послодавцима и удружењима грађана организовала низ скупова за циљем подизања капацитета миритеља и арбитра.

Прва интерактивна обука за миритеље и арбитра у 2022. години одржана је 22. марта. Обуку је отворила проф. др Дарија Кисић, која је говорила о бенефитима мирног решавања радних радних спорова за запослене, послодавце и друштво и државу у целини. У наставку обуке миритељима и арбитрама о техникама и тактикама преговарања говорио је проф. др Сенад Јашаревић са Правног факултета у Новом Саду, затим је организована панел дискусија о судској пракси у области радних спорова коју су водиле судије др Бојан Божовић, Весна Душић и Мила Лазвић. О вештинама посредовања говорила је проф. др Вера Деспотовић, едукатор и посредник.

Прва интерактивна обука

Друга интерактивна обука за миритеље и арбитра одржана је 02. децембра 2022. године. Обука на тему „Радни спорови у пракси“ реализована је у Палати „Србија“ уз присуство великог броја миритеља и арбитра. Обуку је отворила Бранкица Јанковић, повереница за заштиту равноправности, која је представила присутнима делокруг рада Повереника уз посебан осврт на заштиту од дискриминације, као област којом се заједно бавимо, али и на предстојећу интензивну сарадњу. Она је нагласила да постоји доста

простора за сарадњу између Агенције и Повереника уз навођење пројекта који ће се реализовати у партнерству између немачког ГИЗ-а, Међународне организације рада, Повереника за заштиту равноправности и Агенције. Инспиративно предавање на тему спречавања дискриминације на раду и везано за рад одржала је проф. др Љубинка Ковачевић са Правног факултета Универзитета у Београду. О злостављању на раду, препознавању и спречавању, као и последицама које оно оставља на појединца и колектив говорила је психијатар Института за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ мр сци др Марјана Тркуља. Посебно занимљив и користан део било је упознавање са актуелном судском праксом у области радних спорова, а о којој су говорили Предраг Трифуновић, судија Врховног касационог суда у пензији и др Бојан Божовић, судија Вишег суда из Новог Сада. Са искуствима из праксе мирног решавања радних спорова учеснике је упознао проф. др Живко Кулић, миритељ и арбитар Агенције од оснивања.

Друга интерактивна обука

Одржана је обука за миритеље и арбитре на тему „**Унапређивање делотворности посредовања у решавању радних спорова**“ у оквиру пројекта Employment and Social Affairs Platform 2 (ESAP 2) Међународне организације рада од 10. до 13. маја на Златибору.

Обуци су, поред миритеља и арбитара из Републике Србије, присуствовали и представници агенција за мирно решавање радних спорова из Републике Српске (БиХ) и Црне Горе, као и представници Федерације Босне и Херцеговине. Тренинг је водио Малком Кири, искусни медијатор и тренер МОП-а. Миритељи и арбитри су имали прилику да кроз интерактивне радионице и вежбе унапреде своје вештине на пољу решавања индивидуалних и колективних радних спорова као и да размене искуства из праксе са колегама из различитих агенција. Такође, одржана је и онлајн обука за миритеље и арбитре из наше земље и региона који нису били у прилици да присуствују догађају који је организован на Златибору.

Обука за миритеље и арбитре на Златибору

У 2022. години Републичка агенција за мирно решавање радних спорова отпочела је низ значајних сарадњи, са представницима социјалних партнера, органа државне управе, послодаваца, стручних организација, од којих ћемо навести најзначајније.

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова учествовала је на обуци миритеља и арбитра **Агенције за мирно решавање радних спорова Републике Српске** која је одржана у периоду од 09. до 11. фебруара 2022. године. Агенција за мирно решавање радних спорова Републике Српске организовала је специјалистичку обуку посвећену примени новог Закона о заштити од узнемиравања на раду и његовој примени у пракси. Имајући у виду делокруг Републичке агенције за мирно решавање радних спорова, искуство од преко једне деценије у решавању случајева злостављања на раду, кроз размену искустава пружен је допринос миритељима и арбитрама Републике Српске кроз упознавање са добром праксом.

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова представила је свој рад **на синдикалним скуповима** који су одржани у организацији Синдиката радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала Србије (СССС) у Великом Градишту на међународном скупу са темом „**Радно право и социјални дијалог на Западном Балкану и у Европској Унији**“. На семинару Гранског синдиката просветних радних Србије „Независност“ под називом „**Мирно решавање радних спорова**“, који је одржан у Ивањици, присутни су упознати са радом Агенције, уз посебан осврт на мобинг и узнемиравање на раду. У наставку скупа учесници су имали прилику да се кроз интерактивну симулацију и радионицу упознају са поступком мирног решавања радног спора пред Агенцијом.

Семинар у Ивањици и Великом Градишту

На позив **Савеза самосталних синдиката Града Суботице и Социјално-економског савета Суботице** Агенција је 04. јула у том граду на северу Бачке одржала округли сто на тему „**Мирно решавање радних спорова посредством Републичке агенције за мирно решавање радних спорова**“. Скупу су присуствовали синдикални представници водећих компанија из реалног сектора које послују на територији Града Суботице и запослени у јавном сектору и локалној самоуправи. Такође, учесници су били у прилици да погледају „Курс о мирном решавању радних спорова“ и присутни су могли да изнесу своја искуства, поставе питања и учествују у дискусији.

Агенција је о свом раду имала прилике и да на више скупова упозна бројне гранске синдикате, а један од таквих скупова је организован за **медицинске раднике у Кладову**.

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА
ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ РАДНИХ СПОРОВА
REPUBLIC AGENCY
FOR PEACEFUL SETTLEMENT OF LABOUR DISPUTES

Округли сто у Суботици и скуп у Кладову

На позив **Социјално-економског савета општине Стара Пазова**, Агенција је представила свој рад на **Регионалном сајму привреде** који се одржао од 29–30. септембра у организацији општине Стара Пазова и Регионалне привредне коморе Сремског управног округа. Учесници, међу којима су били представници синдиката, локалне самоуправе и компанија које послују на подручју ових општина, имали су прилику да се упознају са досадашњим радом Агенције као и током поступка који се води пред Агенцијом. Присутни су упознати са надлежностима Агенције, роковима у којима се поступак пред Агенцијом окончава. Посебна пажња, посвећена је предностима које вођење поступка пред Агенцијом има у односу на судски поступак, за све стране у спору. Учесници са упознати са примерима из праксе и начинима на који су окончани ти спорови.

Представљање на Регионалном сајму привреде у Новој Пазови и Отварање међународног скупа

На традиционалном годишњем стручно-научном саветовању **Удружење за радно право и социјално осигурање Републике Србије** на Златибору од 14. до 17. септембра 2022. године, са темом саветовања „Радно право на раскршћу“, саветовање су отворили проф. др Предраг Јовановић председник Удружења и директор Републичке агенције за мирно решавање радних спорова. У радном делу саветовања изложен је реферат о мирном решавању радних спорова у коме је стручна јавност са актуелном праксом мирног решавања радних спорова и актуелним показатељима за унапређење система за мирно решавање радних спорова у новим прописима којима се уређују различите области везане за рад. Референти, чланови радног председништва и слушаоци и учесници били су и арбитри и миритељи Републичке агенције за мирно решавање радних спорова.

У току 2022. године организоване су две посете **студената Правног факултета Универзитета у Београду** Агенцији а у складу са Споразумом о сарадњи који је Агенција

потписала са овом високошколском установом. **Прва посета** реализована је у оквиру пројекта „Упознај правне институције на прав(н)и начин“ а у сарадњи Агенције и Студентске организације за међународну сарадњу (САМС), 12. октобра 2022. године и била је намењена свим студентима овог факултета. Циљ пројекта „Упознај правне институције на прав(н)и начин” је упознавање студената са професијама и занимањима које могу обављати након завршених студија и оснаживање младих студената права за тржиште рада. Кроз посету Агенцији студенти су били у прилици да се упознају са радом и надлежностима Агенције, да сазнају који су то професионални изазови са којима се запослени суочавају и да сагледају бенефите које мирно решавање радних спорова са собом носи. **Друга посета**, намењена студентима завршне године Правног факултета Универзитета у Београду који похађају наставу на предмету Радно право, реализована је 21. децембра 2022. године. Посета је организована у оквиру **потписаног Споразума о сарадњи** а предводили су је проф. др Љубинка Ковачевић и доц. др Филип Бојић. Упознавање са радом Агенције завршено је разговором са студентима, у коме су студенти постављали питања и износили своја мишљења и дилеме о алтернативним видовима решавања радних спорова у Републици Србији.

Одржан је скупу под називом „**Упознавање синдикалних представника са предностима мирног решавања радних спорова**“ 18. новембра 2022. године, представила је свој рад синдикалним представницима свих већих синдиката са којима Агенција сарађује. Скуп је отворио директор Агенције и указао на значај информисаности синдикалних представника о услугама које Агенција пружа. О историјату Агенције, њеним надлежностима и досадашњим резултатима рада присутне су упознали истакнути миритељи и арбитри Агенције, говорили су о примерима из праксе мирног решавања индивидуалних и колективних радних спорова истичући предности овог института и наглашавајући баријере са којима се суочавају у раду. Током скупа, истакнутим представницима синдикалних организација који су допринели афирмацији Агенције као институције пред којом се на брз и ефикасан начин решавају радни спорови, уручене су Захвалнице за допринос.

Упознавање синдикалних представника са предностима мирног решавања радних спорова

Додела плакета

Републичкој агенцији за мирно решавање радних спорова додељена је Плакета за допринос социјалном дијалогу и успешну сарадњу од стране Синдиката радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала Србије, на седници Републичког одбора овог синдиката која је одржана 13. децембра 2022. године у Београду.

Плакета додељена Агенцији

Посета ВСБО

Полазници 11. класе Високих студија безбедности и одбране (ВСБО) Школе националне одбране „Војвода Радомир Путник“ посетили су Републичку агенцију за мирно решавање радних спорова у циљу упознавања са радом Агенције али и методама за алтернативно решавање радних спорова које имају стратешку примену у међународној пракси и у области безбедности.

Агенција је започела процес имплементације **управљања квалитетом** у свој рад путем модела заједничке процене CAF (Common Assessment Framework). Након шест фаза које су трајале од фебруара до августа 2022. године израђен је и усвојен **Акциони план** за увођење Управљања квалитетом. Акциони план дефинише активности које треба унапредити и кораке које треба предузети ради њиховог унапређења, а све са циљем да се подигне ниво квалитета пружених услуга што води ка повећању задовољства крајњих корисника.

Основни циљ за увођење управљања квалитетом јесте тежња ка континуираном повећању ефикасности, ефективности и економичности радних процеса, сталног праћења, оцењивања и унапређења квалитета услуга, управљања и динамике рада Агенције. Увођење управљања квалитетом треба да доведе до унапређења рада Агенције и постизање изврности у свим процесима, а посебно у унапређењу услуга за грађане, јер помаже да се повећа квалитет услуга за кориснике и самим тим њихово задовољство.

Увођење управљања квалитетом се спроводи на основу „Споразума о имплементацији САФ модела управљања квалитетом“ који су 28. јануара 2022. године потписали Марија Обрадовић, министарка државне управе и локалне самоуправе и директор Агенције. На основу овог споразума, у процесу имплементације САФ модела управљања квалитетом,

Агенцији ће стручну и техничку подршку пружити Тим за подршку МДУЛС и консултанти ЕУ пројекта „Подршка реформи јавне управе у оквиру Секторског реформског уговора за сектор реформе јавне управе“.

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова се кроз имплементацију САФ модела управљања квалитетом сврстава у пиониере у Републици Србији међу институцијама које су се определиле за увођење овог модела који се примењује у више од 50 држава укључујући све државе чланице ЕУ, као општи оквир за управљање квалитетом у државној управи.

И током 2022. године Агенција је пружала услугу „СОС мобинг телефона“ свим заинтересованим у циљу боље информисаности запослених и послодаваца о законским могућностима за спречавање и процесуирање злостављања на раду. Позивањем бесплатног броја **0800-300-601** и бирањем одговарајућег тастера од 1 до 5, заинтересовани су добијали информације о томе шта је мобинг и које радње подразумева, који модели заштите од мобинга у правном систему Републике Србије постоје, односно више информација о обавезном поступку посредовања код послодавца, затим судском поступку и поступку пред Републичком агенцијом за мирно решавање радних спорова. Притиском тастера 0 омогућено је да се у директној комуникацији са правном службом Агенције добију додатна упутства. **Од Агенције је на овај начин у 2022. години помоћ затражило 1313 грађана, а конкретну помоћ од правне службе затражило је 357 грађана.**

ПРЕГЛЕД ПОСТУПАКА У 2022. ГОДИНИ

Статистика за период 01.01-31.12.2022

Републичка агенција за мирно решавање радних спорова је у периоду од 01. јануара до 31. децембра 2022. године поступала у **1215 радних спорова**, од чега је било **1179 индивидуалних** радних спорова и **36 колективних** радних спорова.

Од 36 покренутих колективних радних спорова пред Агенцијом, процена је да је **број запослених радника** на које се примењују донете препоруке и потписани споразуми, као резултат вођења поступка мирног решавања колективних радних спорова, достиже цифру од скоро **160.000** запослених што чини готово **7%** свих запослених у Републици Србији. Успешно је окончан колективни радни спор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, затим у „НВІS GROUP Serbia Iron & Steel“, Институту за нуклеарне науке „Винча“, „Дијаманту“ д.о.о. из Зрењанина, за запослене у основним, средњим школама и предшколским установама на територији Града Новог Пазара, у Заводу за ургентну медицину Ниш, у ЈП „Завод за уџбенике“, ЈП „Сурчин“, као и у организацијама, компанијама и јединицама локалне самоуправе попут ЈСП „Крагујевац“, „FCC Kikinda“, Општина Лучани и „Елмонт“ д.о.о. Ниш.

Што се тиче индивидуалних радних спорова, процена је да само решавањем већег броја индивидуалних радних спорова који се односе на долазак и одлазак са рада и исплату зараде по **745 вођених поступака**, послодавци и запослени су остварили **уштеду на судским трошковима од 100.688.400,00 динара**. Имајући у виду да је највећи број тих запослених из јавног сектора, онда можемо рећи и да је остварена и велика уштеда буџетских средстава.

Структура радних спорова је била следећа:

КОЛЕКТИВНИ СПОРОВИ				
Предмет спора	Број поднетих предлога	Поступци у току	Решавано у управном поступку	Решавано мирењем
Остваривање права на синдикално организовање и деловање и на утврђивање репрезентативности синдиката код послодавца	14	-	4	10
Закључивање, измена, допуна или примена КУ и општег акта	19	-	10	9
Штрајк	3	-	1	2
Укупно колективних	36	-	15	21
ИНДИВИДУАЛНИ СПОРОВИ				
Предмет спора	Број поднетих предлога	Поступци у току	Решавано у управном поступку	Решавано у арбитражном поступку
Исплата зараде/плате, накнаде зараде/плате и минималне зараде	512	-	179	333
Радно време	40	-	20	20
Накнада за долазак и одлазак са рада	412	-	-	412
Накнада за исхрану у току рада	47	-	47	-
Накнада за регрес за коришћење годишњег одмора	49	-	49	-
Јубиларна награда	6	-	6	-
Остваривања права на годишњи одмор	21	-	18	3
Отказ уговора о раду	16	-	15	1
Злостављање и дискриминација на раду	52	-	43	9
Исплата отпремнине при одласку у пензију	6	-	6	-
Остало	18	-	18	-
Укупно индивидуалних	1179	-	401	778
Укупан број поступака пред Агенцијом	Колективних 36	Индивидуалних 1179	Укупно поступака 1215	

Приказ покренутих поступака у 2022. години

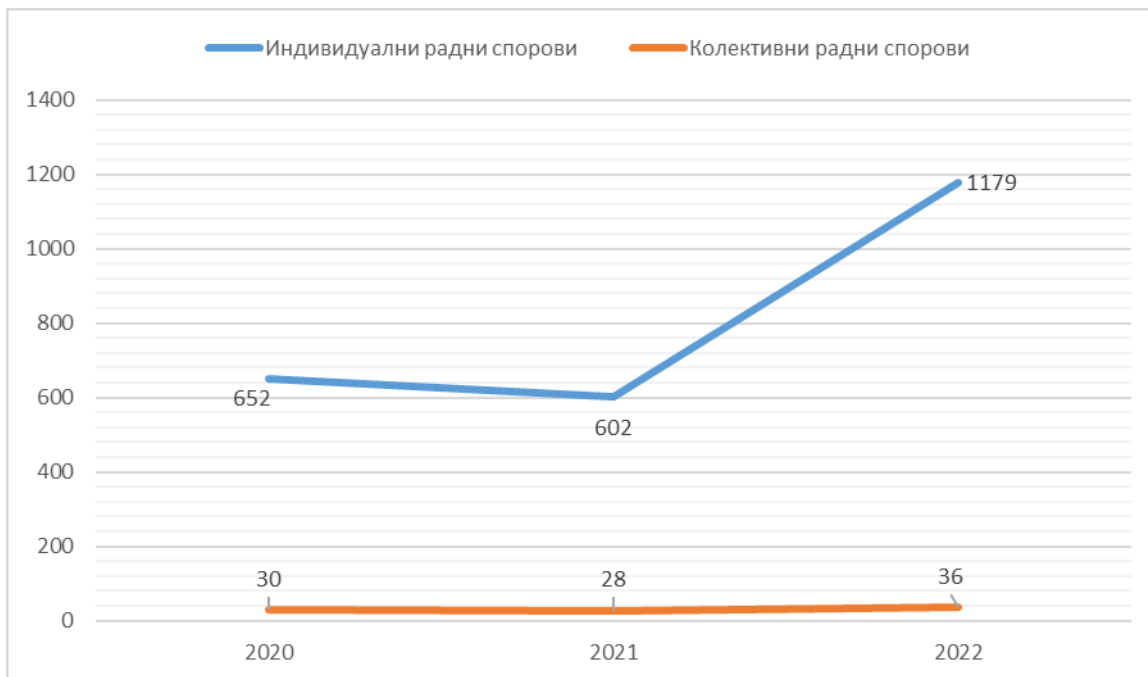

Приказ индивидуалних радних спорова у 2022. години по предмету спора

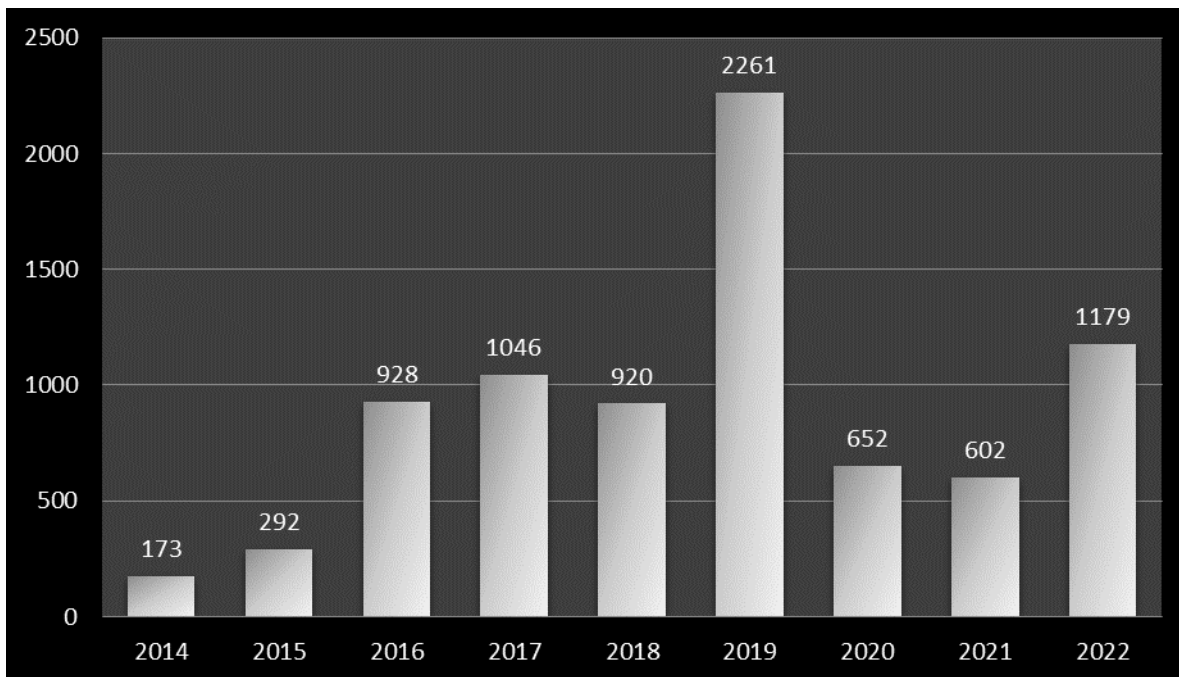
Колективни радни спорови

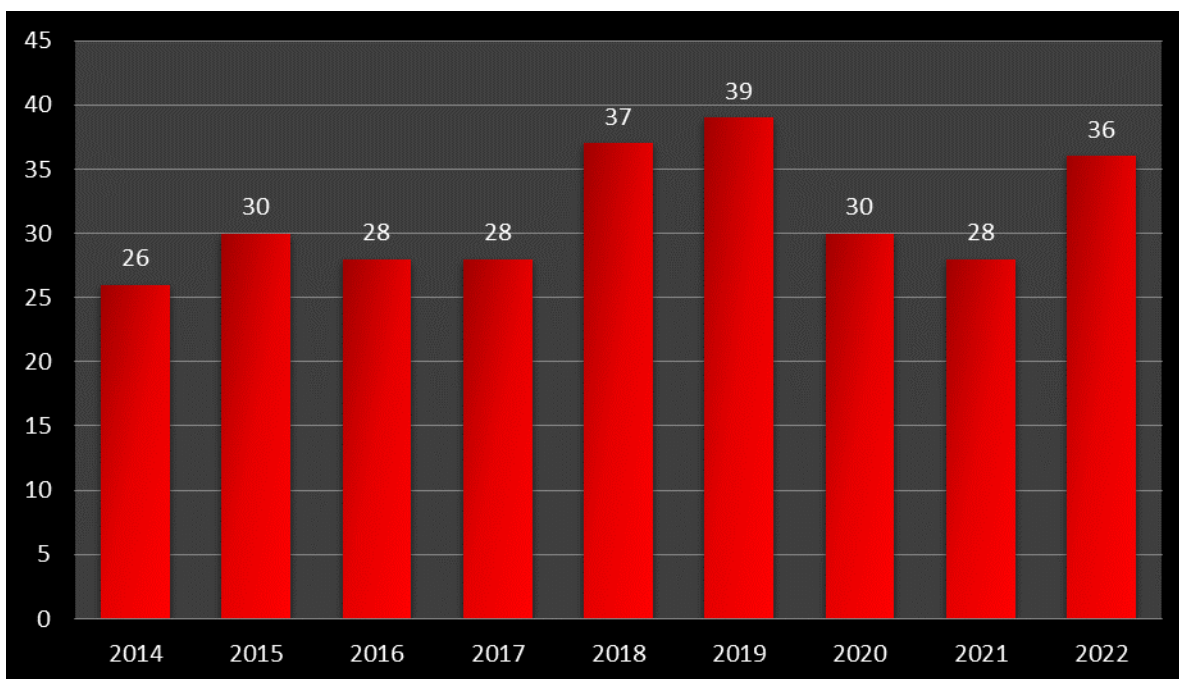
Приказ колективних радних спорова у 2022. години по предмету спора

Приказ покренутих поступака у последње 3 године

Број покренутих индивидуалних радних спорова од 2014-2022 године

Број покренутих колективних радних спорова од 2014-2022 године

Од значајнијих поступака вођених пред Агенцијом у извештајном периоду истичемо следеће:

У ЈСП „Крагујевац“ стране у спору су уз посредство Републичке агенције за мирно решавање радних спорова дошле до заједничке препоруке о начину решавања колективног радног спора, а која је једногласно усвојена и потписана од стране Одбора за мирење. Поступак пред Агенцијом је вођен поводом примене Посебног колективног уговора. Овај

поступак је покренут по Предлогу за покретање поступка мирног решавања колективног радног спора Синдикалне организације ЈСП „Крагујевац“ и Заједнице синдиката Србије ЈСП „Крагујевац“. Послодавац ЈСП „Крагујевац“ се сагласио да се поступак решава мирним путем, пред Агенцијом. Формиран је одбор за мирење у складу са законом у који су ушли представници страна у спору и поступајући миритељ. После три расправе утврђена је заједничка препорука којом се препоручује начин решавања спорног питања.

У поступку мирног решавања колективног радног спора поводом закључења колективног уговора код послодавца „**FCC Kikinda**“, а који је покренут на предлог „**Industrijskog sindikata FCC**“, поступајући миритељ је донео препоруку о начину решавања колективног радног спора. Миритељ је формирао Одбор за мирење у складу са законом, у који су ушле стране у спору. Стране у спору, пословодство и синдикат, имали су једну расправу по питању спора насталог у вези закључења колективног уговора код послодавца. Међутим, није дошло до консензуса између страна у спору, али је послодавац истакао да жели да настави поступак кроз социјални дијалог са синдикатом, а од миритеља је затражено да у складу са Законом о мирном решавању радних спорова предложи препоруку. На основу наведеног, миритељ је дао препоруку странама у спору.

Споразумно је решен колективни радни спор у предузећу „**Елмонт**“ д.о.о. Ниш. Спор је покренут од стране Синдикалне организације „Елмонт“ д.о.о. Ниш, а поводом остваривања права на утврђивање репрезентативности синдиката код послодавца. Поступајући миритељ је на првој расправи формирао Одбор за мирење, а у који су ушли представници страна у спору. Након више расправа, представници послодавца „Елмонт“ д.о.о. Ниш и Синдикалне организације „Елмонт“ д.о.о. Ниш потписали су заједнички Споразум о мирном решењу радног спора којим су се сагласили око свих спорних питања.

Потписан је Споразум о мирном решавању колективног радног спора у **Општини Лучани**, а након чега је закључен и Посебан колективни уговор за запослене у органима Општине Лучани. Поступак пред Агенцијом су покренули послодавац Општина Лучани и Основна организација синдиката Општине Лучани, а предмет спора је било закључивање колективног уговора код послодавца. Након шест одржаних расправа, донета је Препорука и Споразум о начину решавања колективног радног спора, али је постигнут и консензус око свих тачака и садржине новог колективног уговора, тако да је усаглашени текст том приликом и потписан од стране председника Општине Лучани и председника Основне организације синдиката органа управе Лучани.

Уз посредовање Републичке агенције за мирно решавање радних спорова потписана је заједничка препорука о начину решавања колективног радног спора у предузећу „**Дијамант**“ д.о.о. из **Зрењанина**. Поступак пред Агенцијом је покренут од стране Синдикалне организације СС „Дијамант“ А.Д а поводом примене колективног уговора. Послодавац „Дијамант“ д.о.о. Зрењанин се сагласио да се поступак решава мирним путем, пред Агенцијом. Формиран је одбор за мирење у складу са законом у који су ушли представници страна у спору и поступајући миритељ. После три расправе утврђена је заједничка препорука којом се препоручује начин решавања спорног питања.

Колективни радни спор у **Институту за нуклеарне науке „Винча“ у Београду** решен је доношењем препоруке миритеља. Колективни радни спор чији је предмет закључивање колективног уговора, покренут је по заједничком предлогу Института за нуклеарне науке „Винча“, Синдикалне организације СССС ИНН „Винча“ и Синдиката „Независност“ – Институт за нуклеарне науке „Винча“. Поступајући миритељ је у складу са законом на првој расправи формирао Одбор за мирење у који су ушли миритељ као председавајући Одбора и представници свих страна у спору. Након три одржане расправе стране у спору су приближиле своје ставове али нису успеле да се усагласе око свих спорних питања. У

скаладу са тим, а на захтев страна у спору, миритељ је донео препоруку о начину решавања колективног радног спора.

У складу са законом, а на предлог страна у спору, миритељи Агенције су учествовали у колективном преговарању у ЈП „Заводу за уџбенике“ и „**HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o.**“. Својим учешћем миритељи су дали значајан допринос преговорима и усаглашавању ставова синдиката и послодаваца.

Поступак у ЈП „Сурчин“ поводом остваривања права на синдикално организовање окончан је препоруком миритеља, а за коју су гласали сви чланови Одбора за мирење. Колективни радни спор покренут је на предлог Слободног синдиката ЈП „Сурчин“. Након две одржане расправе стране у спору су дошле до заједничке препоруке, која је стављена на гласање и усвојена. У скаладу са резултатом гласања, а на захтев страна у спору, миритељ је донео препоруку о начину решавања колективног радног спора. Послодавац и синдикална организација су се сагласили да се за деловање синдиката обезбеде одговарајући услови, пре свега техничко-просторни и приступ информацијама неопходним за обављање синдикалних активности. Такође, сагласили су се и да сва будућа спорна питања решавају мирним путем и социјалним дијалогом.

Посредством Републичке агенције за мирно решавање радних спорова споразумно је решен колективни радни спор у **Заводу за ургентну медицину Ниш**, а поводом закључивања колективног уговора код послодавца. Овај поступак је покренут по Предлогу за покретање поступка мирног решавања колективног радног спора од стране Синдиката завода за хитну медицинску помоћ Ниш, а послодавац Заводу за ургентну медицину Ниш се сагласио да се поступак решава мирним путем, пред Агенцијом. После три расправе утврђена је заједничка препорука којом се препоручује начин решавања спорног питања. Све стране у поступку су једногласно усвојиле предложени Споразум, а након чега је потписан и Споразум о решењу спора. Споразум, у складу са Законом, ако је предмет спора колективни уговор, постаје основ за закључивање, измене и/или допуне колективног уговора. А ако предмет спора није колективни уговор, споразум има снагу извршне исправе.

Потписана је заједничка Препорука о начину решавања колективног радног спора поводом примене ПКУ за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/2015, 92/2020 и 123/2022). Поступак пред Агенцијом је покренут од стране Уније синдиката просветних радника Србије, на једној страни, а Министарства просвете, на другој страни, поводом примене колективног уговора и поштовања чланова 18 и 19 и отпочивања преговора о висини основице за обрачун и исплату плата запослених у основним и средњим школама и домовима ученика. Поступак је вођен и окончан у складу са правилима прописаним Законом о мирном решавању радних спорова. После три расправе, дошло је до усаглашавања ставова о начину решавања спора и утврђена је заједничка препорука којом се препоручује начин решавања спорних питања.

Уз посредовање Републичке агенције за мирно решавање радних спорова потписана је заједничка Препорука о мирном решењу колективног радног спора поводом примене ПКУ за запослене у основним, средњим школама и предшколским установама **на територији Града Новог Пазара**. Поступак пред Агенцијом је покренут на иницијативу ГСПРС „Независност“, а поводом обрачуна и исплате накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за запослене у основним, средњим школама и предшколским установама у складу са посебним колективним уговорима. Град Нови Пазар је прихватио учешће у поступку мирног решавања радног спора, а активну улогу на вођеним расправама узео је градоначелник Града Новог Пазара. Својим ангажовањем и деловањем представници локалне самоуправе су показали разумевање за спор који је настао и исказали пуну спремност да се исти реши мирним путем. Након три одржане расправе, стране у спору су постигле договор о начину решавања спора и то тако што ће висина цене превозне карте бити утврђена на основу важећих цена вршиоца

услуга јавног превоза, у зависности од зона, које су тачно одређене у Граду Новом Пазару. На основу постигнутог договора у просторијама Агенције потписана је Препорука о начину решавања колективног радног спора и парафиран је и Споразум који је касније потписао градоначелник Града Новог Пазара. Овај споразум је био основ и да се реши 407 индивидуалних радних спорова које су покренули запослени у основним, средњим школама и предшколским установама на територији Града Новог Пазара.

Од стране запослених у ЈПКП „Лазаревац“ Агенцији је поднето 281 индивидуалних предлога за покретање поступка мирног решавања радног спора а поводом исплате минималне зараде. Послодавац, ЈПКП "Лазаревац", је прихватио да се спорови решавају мирним путем, уз посредовање Агенције. Кроз поступак, утврђени су појединачни износи које послодавац треба да исплати сваком запосленом али и динамика исплате на начин да не ремети пословање предузећа. Одлучивши се за овај вид решавања спора послодавац и запослени су остварили значајне уштеде у времену и новцу.

Индивидуалне радне спорове поводом исплате плате заједничким предлозима су покренули **Центар за социјални рад Велика Плана** и 11 запослених у овој установи, као и **Центар за социјални рад Нови Пазар** и 20 запослених у овом центру. Оба послодавца и запослени су показали велико разумевање предности института мирног решавања радних спорова а арбитражна решења су донета у законом предвиђеном року узимајући у убзир све чињенице које су на расправама утврђене.

Републичкој агенцији за мирно решавање радних спорова поднето је 16 предлога за мирно решавање индивидуалних радних спорова поводом остваривања права на годишњи одмор као и 30 предлога поводом радног времена од стране запослених у **ЈКП „Водовод“ Краљево**. Послодавац се сагласио да се ови поступци решавају мирним путем, те су они у претходном периоду успешно решени пред Агенцијом. На овај начин су избегнути непотребни судски и остали трошкови како за послодавца тако и за запослене.

Од стране запослених и Центара за социјални рад Рековац, Пирот и Ивањица поднети су заједнички предлози за мирно решавање индивидуалних радних спорова поводом исплате плате. Поступци су вођени и успешно окончани пред Агенцијом а стране у спору су показале одговорно понашање уз рационално трошење средстава.

Повећање броја покренутих и решаваних поступака пред Агенцијом, њихова разноврсност и сложеност су обележили претходну годину.

ДИРЕКТОР

др Ивица Лазовић